

Dr. Juloslav Ján Jozef Janek

advokátsky koncipient, nar. dňa 19. IX. 1914 v Suchej Hore, okr. Trstená, príslušný do Dolného Kubína, rim. kat., slobodný, odvedený, syn Jána a Anny rod. Šubíkovej, stálym bytom v Petržalke, Dostihová ul. Č. 7, ktorý po napomenutí ku pravde odpovedá na otázky toto:

„Jednotlivým poznámkam nájdeným v mojich písomnostiach udávam toto:

(...) S vedúcimi ľuďmi časopisu „Völkischer Beobachter“ soznámil som sa osobne pri prvej organizačnej prehliadke Hlinkových gárd na Slovensku dňa 23. X. 1938. Hlavným činiteľom je Dr. Stahlecker²⁵, asi 38-ročný, jeho podriadeným je Dr. Kuno Konrád Goldbach, asi 27-ročný. Okolo nich bolo viac ľudí, podľa mena: istý Polde, Wünsche, Eichmann, Schuster a iní. S týmito zástupcami nemeckej tlače a propagandy, ktorí sú odborníkmi v slobodomurárskej a židovských otázkach, pohyboval som sa v Bratislave a inde na Slovensku a zastával som funkciu tlmočníka i informátora pri ich rozhovoroch so slovenskými oficiálnymi činiteľmi.“

Zápisnica po prečítaní schválená, skončená a podpísaná.

Zapisovateľka: Vypočúvajúci: Vypočúvaný:
(nečitateľný podpis) (bez podpisu) (podpis Dr. Janek Juloslav)

ŠOBA Bratislava, fond Ludový súd, Dr. Juloslav Janek, Onľud 587/46

Dokument 120

Nedatovaný list J. Falátha, v ktorom vysvetľuje prípravu deportácii Židov v novembri 1938, vrátane zainteresovania A. Eichmanna do ich prípravy dokumentu zo 4. 11. 1938, ktoré začali celú deportačnú akciu.

Úradný záznam.

V spisoch býv. ÚŠB proti Dr. Faláthovi sa nachádza podanie obvineného, ním vlastnoručne podpísané, kde na svoju obranu uvádza, že dňa 3. nov. 1938 na porade v hoteli Carlton sa dohodol s SS-Obersturmführerom Adolfom Eichmanom a Dr. Jozefom Kirschbaumom, taktiež s Ing. Karmasinom, s Machom a s inými²⁶, že podniknú opatrenia na riešenie židovskej otázky v tom smysle, že časť židov vyvezú na územie, ktoré malo byť odstúpené Maďarsku, čo neskoršie aj prevádzali.

4. decembra 1946

²⁵ Franz Walter Stahlecker (1900-1942), v roku 1938 SD-Führer v SD – oddelení Donau (Viedeň), neskôr velil SiPo a SD v Protektoráte a Nórsku. V júni 1941 ako SS-Brigadenführer a Generálmajor polície velil Einsatzgruppe A, ktorá sa zameriavala na vyvražďovanie Židov, ako aj sovietskych občanov po začiatku vojny nacistického Nemecka proti ZSSR.

²⁶ Pozri dok. 118.

referent
František Chorvat
(nečitateľný podpis)²⁷

Bol som obvinený z nasledujúcich vecí²⁸:

- 1./ Previedol som na vlastnú päsť známe opatrenia proti židom.
- 2./ Hovoril som vo spoločnosti, že sa ponáhľam, lebo idem dávať rozum p. min. predsedovi Dr. Tisovi.
- 3./ Vyjednával som v poisť. Sekuritas v mene vlády a žiadal som Kč. 20.000,-
4. / Na jednej strane pokračujem v raji prísne proti židom a na druhej ich zase protežujem a beriem od nich úplatky.
- 5./ Odobraný mi bol cestovný pas a to v raji na žiadosť Nemcov, lebo som sa v Nemecku sťkal s podozrivými idividuami.
- 6./ V mene p. min. Dra. Ďurčanského vybavoval som bez jeho poverenie isté záležitosti.

Ani jedno toto obvinenie nezodpovedá pravde a je tendenčne vymyslené. Ide tu o česť človeka, ktorú pošpiniť je ľahko, ale napraviť veľmi ťažko. V dobe boja do 6-ho X. 1938 bol som vždy v prvých radoch, viedol som takmer všetky naše demonštrácie a nikdy som sa proti strane neprehrešil. Už aj vzhľadom na toto úctive žiadam a prosím aby bolo všetko v mojej prítomnosti prísne vyšetrené. Prehlasujem, že jestli som sa dopustil len toho najmenšieho priestupku, žiadam najprísnejší trest. V opačnom páde prosím, o moju rehabilitáciu a o prísne potrestanie zlomyseľných na cti utrhačov.

ad 1./ Ohľadom židovskej otázky mal som porady s p. SS Obersturmführerom Adolfom Eichmannom t. č. šéfom ústredne pre vyst'ahovanie židov v Rakúsku, a s ktorým ma soznámil p. Kuno Goldbach v Slovenskej lige za prítomnosti p. min. Dra. Ďurčanského, Šaňa Macha. Celú židovskú otázku sme dôkladne prebrali a pripravili. Dňa 3-ho XI. prišiel p. A. Eichmann s p. K. Goldbachom a znovu sme pokračovali v rokovaníach v Carltone a síce za prítomnosti p. Dra. Kirschbauma²⁹ a neskôr za prítomnosti p. štátneho sekretára inž. Karmasina, red. Mottla.

Toho istého večera vyhľadal som p. min. predsedu Dra. Jozefa Tisu spolu s p. A. Eichmannom, K. Goldbachom a Dr. Kirschbaumom pričom som

²⁷ Pod textom sa nachádza prezentát Povereníctva pre veci vnútorné

²⁸ List J. Falátha je nedatovaný. Priložené dokumenty v zväzku sú rôznej proveniencie a takisto rôzne datované. List bol napísaný podľa svedectva A. Macha v období slovenského štátu, pravdepodobne v roku 1941, keď bolo Faláth krátko vo väzbe.

²⁹ Jozef Kirschbaum (1913), radikál v radoch HSEŠ. Osobný tajomník F. Ďurčanského, náčelník Akademickej Hlinkovej gardy.

uviedol, že na Slovensku je mnoho židovských emigrantov a tulákov, ktorých je treba jako nebezpečných zneškodniť a dopraviť ich na južné Slovensko.

Na žiadosť p. min. predsedu prišli sme na krajiný úrad a síce dňa 4-ho XI. o 9 hod. a to s p. A. Eichmannom a K. Goldbachom. Tu predložil som už vypracovaný plán ohľadom známeho opatrenia, ktorý p. min. predseda preštudoval, tento schválil a poveril ma vedením celej záležitosti³⁰. Pri tejto príležitosti som uviedol, že idem s vecou k p. polic. prezidentovi, ktorý je odborníkom v cudzineckých záležitostiach a tam všetko prevediem.

Na polic. riaditeľstve prišiel som p. Dr. Juskovi s p. K. Goldbachom a A. Eichmannom. Vysvetlil som mu, že mám previesť predmetné nariadenie a to z príkazu p. min. predsedu. Zároveň som mu sdělil, že v páde potreby má telefonicky ihneď zavolať p. min. predsedu Dra. Tisu. Návrh bol na policajnom riaditeľstve preložený do slovenčiny a telefonogramom sdelený na celé Slovensko³¹.

Všetko to čo som hore uviedol stalo sa v prítomnosti p. Adolfa Eichmanna a K. Goldbacha, ktorí boli nápomocní lás. radami.

Večer 4-ho XI. prišiel p. Jul. Stano³², p. Dr. Koso³³ a p. Dr. Klínovský³⁴ informovať sa p. Dr. Juskovi o veciach, lebo vraj prichádzali rôzne dotazy ohľadom telefonogramu z celého Slovenska. Stalo sa vraj nedorozumenie, že neboli o veci tiež informovaní. Vzhľadom na to, že tu išlo o nariadenie p. min. predsedu Dra. Tisu, jako ministra vnútra, jako aj hlavne preto, že toto nariadenie bolo treba preložiť do slovenčiny, sdeliť ho celému Slovensku a ešte ten istý deň do 24-ej hodiny previesť nesdělil som záležitosť p. Jul. Stanovi a spol. Ani som nevedel, že je potrebné tak urobiť, nakoľko potom čo som prišiel s touto záležitosťou na policajné riaditeľstvo a medzitým čo sa nariadenie prekladalo a pripravovalo mohla tak urobiť polícia a mohla to v prípade potreby sdeliť p. Dr. Klínovskému.

Na to bez môjho vedomia odoslaný bol však druhý telefonogram³⁵, ktorým sa prvý čiastočne menil a doplňoval. Toto sa stalo bez môjho vedomia a ja medzi tým dával som z policajného riaditeľstva na dotazy z celého Slovenska pokyny a informácie v zmysle prvého telefonogramu. Takto sa stalo, že v druhom telefonograme nariadené bolo, aby všetci židia boli vypovedaní a to urýchlene do svojich domovských obcí. V páde by sa bol tento druhý telefonogram previedol bol by nastal nie len hospodársky chaos, ale na pr.

³⁰ Následne bol vydané nariadenie J. Tisu – pozri dok. 110.

³¹ Týka sa to dok. 110.

³² Július Stano (1909 - ?), člen HSEŠ.

³³ Izidor Koso (1896-?), prezidiálny šéf Ministerstva vnútra, zapisovateľ ministerskej rady.

³⁴ Karol Klínovský (1906-?), od októbra 1938 predseda IV., t. j. štátobezpečnostného oddelenia pri prezídiu Ministerstva vnútra.

³⁵ Pozri dok. 111.

v samej Bratislave bolo by bývalo ihneď najmenej 20.000 nezamestnaných pričom by sa vlastne veci vôbec nebolo pomohlo. Táto chyba stala sa preto, že sa tu chcelo pokračovať bez praktickej rady a pomoci horeuvedených pánov z Nemecka, ktorí tu boli prítomní.

Na to neviem z akého pádu a odkiaľ začalo sa rozchyrovať, že predmetné nariadenie som vydal sám bez akéhokoľvek príkazu. Nemci mali vraj so mnou na polícii úradovať atď. Vo skutočnosti bol so mnou na polícii p. K. Goldbach a A. Eichmann, ktorí prišli so mnou na policajné riaditeľstvo priamo od p. min. predsedu. Na polic. riadiť. radil som sa s menovanými pánmi o ďalšom praktickom postupe bez toho, že by sa boli títo miešali do môjho úradovania. Medzitým prišiel na krátku návštevu do mojich úradovní Dr. Stählecker so svojim sprievodom, odkiaľ však za krátko odišiel (k) p. min. Dr. Ďurčanskému.

Do dnešného dňa sa stále tvrdí a povráva, že všetko som previedol na vlastnú päsť. Myslí, že už aj k vôli pp. uvedených pánov z Nemecka bolo by potrebné celú vec dať do poriadku, lebo oni, ktorí nám lásk. praktickými radami pomáhali a boli pri všetkom osobne prítomní, iste nevedia pochopiť tieto zlomyseľné chýry a pomlavy.

ad 2./ O tom nemám vôbec žiadne vedomosti. Treba by bolo vec vyšetriť a toho, kto to rozchyruje potrestať. (...)

ad 5./ Nevieť si predstaviť, prečo by Nemci žiadali odobrať môj pas, keďže v Nemecku rozprával som s p. Dr. Foltem SS Obersturmführerom, s p. Adolfom Eichmannom SS Obersturmführerom, vedúcim Centralstelle für jüdische Auswanderung³⁶, resp. jeho zástupcom, jako aj čo som uviedol s p. Drom. Stähleckerom a Kunom Goldbachom. S nikým iným som v Nemecku nerozprával a bol som stále vo spoločnosti aspoň jedného z uvedených pánov. Do Nemecka išiel som dňa 7-ho XI. 1938 na výslovné pozvanie, za tým účelom, aby som si prezrel v praktickom živote die Centralstelle für jüdische Auswanderung in Wien a mal ísť so mnou aj p. advokát Virsik³⁷, o čom bol dňa 5-ho XI. v ministerstve pravosúdia p. min. Dr. Ďurčanský upovedomený a usrozumený.

ad 6./ O tom že by som bol voľačo konal v mene p. ministra Dra. Ďurčanského a bez jeho poverenia nemám vedomosti a sú to tiež iba tendenčné pomlavy.

Židom a slobodomurárom veľmi na tom záležalo, aby ma takýmto spôsobom pošpinili a znemožnili. Toto však sa im nesmie podariť, lebo ako dobre vieme, že tieto isté spôsoby používali proti našim ľuďom ešte pred 6-

³⁶ Správne Zentralstelle für jüdische Auswanderung.

³⁷ Július Virsik sa 23. 1. 1939 stal členom komisie pre riešenie židovskej otázky na Slovensku. Pozri dok. 45.

tým októbrom. Preto ešte raz prosím a úctive žiadam všetky veci podrobne a prísne vyšetriť a som presvedčený, že sa na 100% dokáže moja nevina.

(vlastnoručný podpis Falátha)

Archív ministerstva vnútra Českej republiky (na Struže), H 533, 10 – P – 15/2.³⁸

IV. 4. 3. Deportácie a tábory v „krajine nikoho“ na slovensko-maďarských hraniciach

Dokument 121

Poverenie Ústrednej kancelárie autonómnych ortodoxných žid. náboženských obcí na Slovensku z 15. 11. 1938 pre H.Schwarz, aby vyjednával so štátnymi orgánmi o Židoch v tábore v Miloslavove.

Ústredná kancelária
autonómnych orthodoxných žid. náboženských obcí na Slovensku
v Bratislave, Zochová 14³⁹

Číslo:3702/938.

BRATISLAVA dňa 15. XI. 1938

Predmet:

Ct. pán Henrich Schwarz, hl. tajomník v Bratislave.

Týmto poverujeme Vás, aby ste menom Ústrednej kancelárie autonómnej ortodoxnej židovskej konfesie na Slovensku v Bratislave vyjednávali s príslušnými úradmi a vrchnosťami v záujme tých bezštátnych židovských osôb, ktoré boli vypovedané z Bratislavy a ktoré sa teraz nachodia na poliach pri Mischdorfe⁴⁰ na území Slovenskej krajiny⁴¹.

tajomník.-
(nečitateľný podpis)

Za ústrednú k a n c e l á r i u :
predseda.-
(nečitateľný podpis)⁴²

³⁸ Časť dokumentu sa nachádza aj v Archíve Múzea SNP v Banskej Bystrici, fond VIII, kartón 8, pr. č. 36/64, sig. B/6 Nemci.

³⁹ Ulica Zochova 14 je dopísaná rukou. Pod hlavičkou sa nachádza aj rukou dopísané telefónne číslo 451 167.

⁴⁰ Nemecký názor pre obec Miloslavov, kde sa nachádzal tábor na slovensko-maďarských hraniciach.

⁴¹ Armáda povolila 24. 11. 1938 H. Schwarzovi navštíviť tábor v Miloslavove. ŠOKA Pezinok (so sídlom v Modre), fond Styčný dôstojník Bratislava 1938-39, kartón 1, č.j.36.

⁴² Pod textom je pečiatka Ústredná kancelária autonómnych orthodoxných žid. náboženských obcí na Slovensku